

Luonnos Suomen digitaaliseksi kompassiksi

Johdanto

Digitalisaation ja datatalouden murroksessa menestymiseksi ja kansallisen digitalisaatiokehityksen ohjaamiseksi Suomelle ollaan laatimassa vuoteen 2030 ulottuvaa kansallista strategista etenemissuunnitelmaa - digitaalista kompassia. Tavoitteena on luoda digitalisaatiolle ja datataloudelle yhteinen kansallinen visio ja tavoitteet vuoteen 2030.

Suomen digitaalinen kompassi perustuu vuonna 2021 esitettyyn EU:n digitaaliseen kompassiin ja tätä koskevaan ohjelmaehdotukseen, jossa määritellään vaatimukset kansallisille tiekartoille. Ohjelmasta odotetaan päätöstä syksyllä 2022. Suomen digikompassi sisältää kansalliset tavoitteet, joilla tuetaan EU:n digikompassin tavoitteiden saavuttamista. Lisäksi digikompassiin on koottu kansallisia, EU-kompassista täydentäviä tavoitteita ja teemoja, jotka ovat tarpeellisia Suomen digitalisaatiokehityksen vauhdittamiseksi ja joista Suomi haluaa olla tunnettu.

Suomen digikompassi muodostuu EU:n digikompassin mukaisesti neljästä osa-alueesta: osaaminen, digitaalinen infrastruktuuri, yritysten digitalisaatio ja digitaaliset julkiset palvelut. Suomen kansallisen kompassin osa-alueet yhdistää digitaalisen kompassin visio, jossa on asetettu tavoitteita digitalisaation ja datatalouden kehitykselle vuoteen 2030. Osa-alueiden alle on koottu Suomen priorisoidut tavoitteet visioon pääsemiseksi.

Lausunnoille lähetetty digitaalinen kompassi on luonnosversio, jonka kehittämiseksi ja jatkovalmistelun tueksi pyydetään lausuntoja sidosryhmiltä. Kompassin valmistelua jatketaan lausuntopalautteen pohjalta ja tarkastelemalla sitä EU:n lopullista digitaalista kompassia vasten. Lopullinen Suomen digikompassi laaditaan syksyn 2022 aikana ja lähetetään vielä kertaalleen lausunnoille.

Tausta

Digitalisaatiokehityksen kokonaisuuden johtamiseksi ja suuntaamiseksi valtioneuvosto asetti syyskuussa 2021 digitalisaation, datatalouden ja julkisen hallinnon ministerityöryhmän. Maaliskuussa 2022 ministerityöryhmän tehtäviin lisättiin myös kyberturvallisuus. Ministerityöryhmä linjasi Suomen digitaalisen kompassin laatimisesta.

Digiministeriryhmän työn tueksi perustettiin syksyllä 2021 pysyvä, kaikkien ministeriöiden yhteistyötä koordinoiva digitoimisto. Suomen digitaalisen kompassin valmistelua on tehty digitoimistossa ministeriryhmän ohjauksessa.

Suomen kansallisen digikompassin laatimiseksi järjestettiin tammi-helmikuussa 2022 sidosryhmätilaisuudet jokaisen kompassin osa-alueen osalta.

Tavoitteet

Digikompassin tavoitteena on luoda kansallinen kokonaiskuva ja yhtenäinen tilannekuva Suomen digitalisaatiokehityksestä. Siinä on asetettu tavoitteet ja lähivuosien toimenpiteet kohti vuotta 2030. Digikompassin laatimisen tarkoituksena on myös vahvistaa yhteistä ymmärrystä digitalisaation ja datatalouden hyödyistä, käsitteistä ja suunnasta kansallisesti sekä osana EU:ta.

Digikompassi perustuu kunnianhimoisille tavoitteille, sillä haluamme pysyä edistyksellisten digimaiden joukossa ja suunnannäyttäjänä erityisesti Suomelle tärkeillä digitalisaation ja datatalouden osa-alueilla. Digikompassi antaa painopisteet myös vaikuttamistyöllemme EU:ssa ja kansainvälisesti.

Digikompassin tavoitteena on olla työkalu digitalisaatiokehityksen johtamisessa yli yhteiskunnan eri sektorien. Se tukee valtionhallinnon toimien priorisointia, resurssien kohdentamista ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointia sekä Suomen aseman arviointia suhteessa kansainväliseen kehitykseen. Vaikka toimet kohdentuvat etenkin valtionhallintoon, on digikompassin tavoitteena osallistaa sidosryhmiä laajalti työskentelemään yhteisen vision ja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat toimittaa lausuntonsa. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse ministeriön kirjaamoon.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Huom! Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan Lausuntopalvelun kautta viimeistään 13.5.2022.

Ruotsinkielinen käännös digikompassiluonnoksesta pyritään julkaisemaan 11.4.2022 mennessä. Ruotsinkielisen luonnoksen osalta lausuntoaika päättyy 20.5.2022.

Valmistelijat

Lisätietoa antaa digitoimisto@gov.fi, sekä

Aino Sipari, liikenne- ja viestintäministeriö,
puh. +358 295 342 011, etunimi.sukunimi@gov.fi,

Merita Erkkilä, liikenne- ja viestintäministeriö,
puh. +358 295 34 2136, etunimi.sukunimi@gov.fi,

Tiina Hanhike, työ- ja elinkeinoministeriö,
puh. +358 295 049 064, etunimi.sukunimi@gov.fi,

Anita Juho, valtiovarainministeriö,
puh. +358 295 530 747, etunimi.sukunimi@gov.fi,

Jonna Korhonen, opetus- ja kulttuuriministeriö,
puh. +358 295 330 008, etunimi.sukunimi@gov.fi.

Linkit

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/fi/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0118> - Tiedonanto: EU:n 2030 digitaalinen kompassi.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021PC0574&from=EN> - Ehdotus vuoteen 2030 ulottuvan ”Polku digitaaliselle vuosikymmenelle” -ohjelman perustamisesta.

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/declaration-european-digital-rights-and-principles#Declaration> - Eurooppalainen julistus digitaalisen vuosikymmenen digitaalisista oikeuksista ja periaatteista.

<https://vm.fi/digitalisaation-datatalouden-ja-julkisen-hallinnon-kehittamisen-ministerityoryhma> - Digitalisaation, datatalouden ja julkisen hallinnon kehittämisen ministerityöryhmä.

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM066:00/2021> - Valtioneuvoston hankeikkuna: Digitalisaation ja datatalouden vastuualueen yhteistyöryhmä (Digitoimisto).

Liitteet:

[Luonnos_Suomen digitaalinen kompassi.pdf](#) - Luonnos Suomen digitaalisiksi kompassiksi

1. Kompassin tarkoitus

Kompassin tarkoituksena on koota digitalisaation ja datatalouden kansallinen kokonaiskuva ja asettaa tavoitteet ja toimenpiteet kohti vuotta 2030. Digikompassin tarkoitus toimia työkaluna digitalisaatiokehityksen johtamisessa ja ohjaamisessa. Vaikka toimet kohdentuvat etenkin valtionhallintoon, on digikompassin tavoitteena innostaa sidosryhmiä laajalti työskentelemään yhteisen vision ja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Vastaako kokonaisuus mielestänne tähän tarkoitukseen? Kuinka kehittäisit tätä kokonaisuutta?

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

2. Haasteet ja mahdollisuudet

Kompassin taustaksi on pyritty kuvaamaan Suomen haasteita ja mahdollisuuksia digitalisaation ja datatalouden kehittämisessä ja hyödyntämisessä.

Ovatko haasteet ja mahdollisuudet tunnistettu mielestänne oikein? Kuinka kehittäisit tätä osiota?

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

3. Tavoitteet

Kompassi kattaa neljän osa-alueen – osaamisen, infrastruktuurin, yritysten ja julkisten palvelujen kehittämisen – priorisoidut tavoitteet vuoteen 2030. Nämä ovat vaikuttavuustavoitteita, jotka kuvaavat tavoiteltua yhteiskunnallista strategista muutosta tai vaikutusta.

Ovatko osa-alueiden tavoitteet riittävän selkeitä, strategisia ja kattavia teemoiltaan? Kuinka kehittäisit tätä osiota?

Lausuntonne osaamisen osa-alueen osalta

Lausuntonne infrastruktuurit-osa-alueen osalta

Lausuntonne yritykset-osa-alueen osalta

Lausuntonne julkisten palveluiden osa-alueen osalta

4. Avaintulokset

Avaintulokset ilmentävät osatavoitteita, joiden kautta saavutetaan kunkin osa-alueen strategiset tavoitteet. Ne ovat aikaan sidottuja ja kuvaavat konkreettisesti tavoiteltua asiantilaa. Avaintulokset on laadittu vuoteen 2030 nähden. Avaintuloksia toteuttavat konkreettiset toimenpiteet, joita tuleville vuosille on hahmoteltu kompassin liitteessä 1.

Ovatko esitetyt avaintulokset mielestänne kattavia ja tarkoituksenmukaisia? Kuinka kehittäisitte tätä osiota?

Lausuntonne osaamisen osa-alueen osalta

Lausuntonne infrastruktuurit-osa-alueen osalta

Lausuntonne yritykset-osa-alueen osalta

Lausuntonne julkisten palveluiden osa-alueen osalta

5. Mittarit

Digikompassissa mittarit kertovat siitä, onko kehitys etenemässä strategisen tavoitteen suuntaan, eli onko syntynyt tavoiteltua muutosta tai vaikutusta yhteiskunnassa. Mittarit ovat luonteeltaan neutraaleja eli ne eivät itsessään sisällä tavoitetasoa. Mittarit voivat olla määrällisiä tai laadullisia.

Onko mittarit tunnistettu mielestänne oikein ja tunnistatteko digikompassin liitteessä 1 esitettyjen mittarien lisäksi muita mittareita tai tietopohjaa, jotka olisivat relevantteja mittaamaan digikompassin strategisten tavoitteiden toteutumista?

Lausuntonne osaamisen osa-alueen osalta

Lausuntonne infrastruktuurit-osa-alueen osalta

Lausuntonne yritykset-osa-alueen osalta

Lausuntonne julkisten palveluiden osa-alueen osalta

6. Tuloksellisuuden seuranta ja yhteiskunnallisten vaikutusten arviointi

Digikompassin tavoitteiden toteutumista ja Suomen digitalisaation, datatalouden ja julkisen hallinnon kokonaiskuvaa seuraa ja ohjaa ministerityöryhmä. Seuranta toteutetaan ja hallinnonalojen yhteistä toimeenpanoa edistetään digitoimistossa.

Digikompassin tuloksellisuutta seurataan vuosittain avaintulosten ja toimenpiteiden toteutumisen kautta. Tavoitteena on kehittää seurannan tueksi eri hallinnonalat kattavaa tilannekuvaa, joka pitää sisällään keskeiset digitalisaation ja datatalouden hallitusohjelma- ja kehittämishankkeet (digisalkku). Digikompassin tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden arvioinnista saatavaa tietoa voidaan käyttää resurssien kohdentamisessa ja toimenpiteiden ajoittamisessa.

Miten kompassin seuranta ja vaikuttavuuden arviointia voisi vielä kehittää kompassin yhteiskunnallisen kokonaisvaikuttavuuden tunnistamiseksi?

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

7. Muut huomiot digikompassiluonnoksesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Eiro Laura
Liikenne- ja viestintäministeriö

Sipari Aino
Liikenne- ja viestintäministeriö